

1 ДЕКЕМВРИ 2025 г.
СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ХИВ/СПИН
„Преодоляване на сътресенията, трансформиране на отговора към СПИН“

На 1 декември 2025 г. Световната здравна организация (СЗО) отбелязва Световния ден за борба с HIV/СПИН. Темата за 2025 г. е **„Преодоляване на сътресенията, трансформиране на отговора към СПИН“**, което подчертава необходимостта от обновен и трансформиращ подход към глобалния отговор на HIV/СПИН в период на криза.

Становището на СЗО е, че ХИВ/СПИН остава основен проблем за общественото здраве, който засяга милиони хора по света. Разделението, неравенството и незачитането на човешките права са сред неуспехите, които позволиха на ХИВ/СПИН да се превърне и да остане глобална здравна криза.

Доклад на УНИЦЕФ алармира за възможността заразяването с ХИВ вируса да се увеличи драстично при подрастващите. Новите случаи на ХИВ/СПИН сред младите хора може да се увеличат със 60 на сто и да стигнат до 400 000 случая годишно в света към 2030 г., смята УНИЦЕФ. В доклада се призовава за повече инвестиции в иновации, за подобряване на базата данни, за борба с предразсъдъците, свързани със заболяването и за превръщането на превенцията сред подрастващите в приоритет.

Кампанията ще бъде фокусирана върху превенцията на заразяване с ХИВ вируса сред уязвими групи, употребата на презервативи, изследване с бързи тестове и антиретровирусно лечение. Насочена е също и към преодоляване на бариерите, които пречат на групите в най-висок риск от населението и хората, живеещи с ХИВ/СПИН, на достъпа и използването на тези услуги.

РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ХИВ и СПИН

- **ХИВ Е ВИРУСЪТ**, който причинява СПИН, казано с езика на науката – **ЧОВЕШКИ ИМУНОДЕФИЦИТЕН ВИРУС.**
- **СПИН Е СИНДРОМ**, който се развива в човешкия организъм след размножаване на вируса и силно отслабване на имунната система.

СТАДИИ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО

През 1990 г. Световната здравна организация /СЗО/ групира инфекциите и болестните състояния, наблюдавани при заразени с ХИВ вируса в няколко стадии:

- ***СТАДИЙ I:*** ХИВ инфекцията е без симптоми и не се категоризира като СПИН;
- ***СТАДИЙ II:*** включва рецидивиращи язви в устната кухина и повтарящи се инфекции на горните дихателни пътища;
- ***СТАДИЙ III:*** включва хронична диария продължаваща повече от месец, тежки бактериални инфекции и белодробна туберкулоза;
- ***СТАДИЙ IV:*** включва тежки опортюнистични инфекции и/или саркома на Капоши; Тези заболявания са индикатори за СПИН.

КАК ЧОВЕК МОЖЕ ДА СЕ ЗАРАЗИ С ХИВ?

- ***ПО ПОЛОВ ПЪТ,*** при рисково сексуално поведение – секс без презерватив, честа и безразборна смяна на интимните партньори.
- ***ПО КРЪВЕН ПЪТ /при директен контакт на кръв с кръв/:*** това най-често се случва, когато инжекционно употребяващи наркотици използват общи игли и спринцовки; при кръвопреливане, въпреки, че при съвременните мерки за обезопасяване на кръвните продукти този риск би следвало да е елиминиран; при татуиране – ако инструментите не са дезинфекцирани; при използване на общи тоалетни принадлежности (самобръсначка, четка за зъби); възможно е инфектиране и при попадане на кръв в очите;
- ***ОТ МАЙКА НА БЕБЕ:*** заразени жени могат да предадат вируса на бебето си по време на бременността, по време на раждането или чрез майчиното мляко по време на кърмене.

ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ С ХИВ?

ПРАВИЛНАТА УПОТРЕБА НА ПРЕЗЕРВАТИВ е единственото предпазно средство срещу заразяване с вируса, който причинява СПИН.

Освен от вируса на ХИВ, презервативът предпазва и от много други сексуално преносими инфекции, които са над 20 вида и най-разпространените от тях са: хепатит В и С, трипер /гонорея/, трихомоназа, хламидиаза, сифилис, кандидоза, генитален херпес, а също и от ранна и нежелана бременност.

КАК МОЖЕМ ДА РАЗБЕРЕМ ДАЛИ СМЕ НОСИТЕЛИ НА ВИРУСА?

- **ЧРЕЗ ТЕСТ** в **КАБИНЕТ ЗА АНОНИМНО И БЕЗПЛАТНО КОНСУЛТИРАНЕ И ИЗСЛЕДВАНЕ ЗА ХИВ/СПИН - (КАБКИС).** Тестът се прави с капка кръв от пръста и резултатът е готов за 10-15 минути.

ТЕСТОВЕТЕ ЗА ХИВ СА ДВА ТИПА

- **СКРИНИРАЩ:** бързите тестове са скриниращи. Те търсят специфични антитела, които се развиват в организма, ако там е попаднал ХИВ вирусът;
- **ПОТВЪРДИТЕЛЕН:** ако резултатът от бързия тест е положителен, то трябва да се направи втори – потвърдителен тест, за да може със сигурност да се каже дали си инфектиран с ХИВ.

АДРЕСИ И ТЕЛЕФОНИ НА КАБИНЕТИ ЗА БЕЗПЛАТНО И АНОНИМНО ИЗСЛЕДВАНЕ ЗА ХИВ И СПИН /КАБКИС/ В СОФИЯ

РЗИ – СОФИЯ ГРАД

ул. "Враня"№20, ет. 5, ст. 502
тел.02/8334099
работно време в делнични дни: 9-17ч.

НАЦИОНАЛНА ПОТВЪРДИТЕЛНА ЛАБОРАТОРИЯ ПО ХИВ

бул. "Столетов" № 44 А
тел. 02/931-80-71
работно време в делнични дни: 09 -17ч.

РЗИ – Софийска област
Дирекция „Обществено здраве"
Отдел "Профилактика на болестите и промоция на здравето"